

La càmera digital s'ha convertit en una eina essencial dins l'escola. Per recordar fets i festes, és clar, però sobretot per documentar seqüències i processos d'aprenentatge, i analitzar-los després, amb el que permet, doncs, millorar la feina de cada dia.

Diuen que una imatge, val més que mil paraules. I mai més ben dit. No heu sentit mai una sensació d'enveja força important, quan veieu que els nens i les nenes sempre queden d'allò més afavorits, més naturals, més... a les fotografies?.....

No és un problema de la càmera, ni de l'entorn, ni del pas dels anys.... És un moment d'espontaneïtat, de placidesa. La càmera ens permet captar imatges de tots i cadascun dels moments agradables de la nostra feina de cada dia. Ens permet captar seqüències de treball, de joc, de descoberta, d'exploració...totes elles vinculades a la certa necessitat de plasmar sota un perfil gràfic una situació. Què en farem? Depèn..., ben bé encara no ho sabem, però no quedaran a l'ordinador. No serà com les nostres fotografies de l'estiu que encara hem de bolcar en un CD i no trobem mai el moment, per a fer-ho.

Quan utilitzem la càmera de fotografies a l'escola, gairebé sempre ho fem amb un objectiu bàsic: reflectir en imatges les nostres experiències, de cara a compartir-les amb els infant i amb tots aquells que en el moment no hi han estat presents. Mirar, analitzar, parlar de les situacions, relacions, expressions...són aquelles coses que farem més tard amb la imatge a la mà.

Hi ha diferents punts d'intencionalitat quan agafem la càmera.

Una intenció pot ser tan sols, fer fotografies de situacions concretes, les festes, les colònies... l'altre pot ser amb intencions d'anàlisi per a treballar a l'aula.

Tant l'una com l'altra són bones, però els resultats en el segon cas són les que més profit ens aporten.

Seqüenciar les imatges ens pot permetre reflectir un procés d'aprenentatge fent esment en cada una de les parts que componen la seqüència, ajudant així a l'infant a reflexionar sobre els passos que hem fet per aconseguir la nostra proposta de treball. Tenim processos d'una sessió, com quan elaborem una macedònia (les fruites, els estris, les accions de pelar, tallar, espremer, barrejar i... menjar!) i d'altres mostres més espaiades, com pot ser el desenvolupament de l'hort. Des que observen les llavors, que les classifiquen, les identifiquen, preparen la terra, les sembren, les reguen, en tenen cura, fins que recullen les cols, els enciams o els pèsols, renten les verdures i després se les mengen, han generat amb imatges una manera de treballar i observar els éssers vius, on ells han estat participants, s'hi reconeixen i seran capaços més

endavant d'aplicar el procés a un altre model de característiques semblants. Ens han premés parlar, dialogar, indagar, fer anticipacions del que passarà en cadascun dels moments del procés i comprovar que és el que ha succeït i perquè.

Si amb tot això l'infant ha descobert en el procés altres variables que nosaltres no hem previst, ell ens en farà adonar de la necessitat d'incloure quelcom important en la seqüència, de manera que entre tots haurem confegit un material de treball extremadament valuós.

Les imatges de les festes, les sortides, les colònies, de les estones de joc, i les seqüències de treball, a part de ser visionades analitzades i comentades, normalment acabaran en un CD de material visual del curs. Algunes tindran més sort hi aniran a parar al Web del centre, per difondre les nostres experiències però...

Amb quins conflictes ens trobarem?

Son massa grans?

Pesen massa?

Com ens les organitzem?

La tecnologia digital alhora de generar màquines extremadament útils, ràpides i amb molta nitidesa, també ha generat programes que permeten manipular i aconseguir detalls de força interès.

Tornem a l'hort. A les fulles hem descobert unes erugues que se les mengen. Anem a veure què són. Ens cal un detall certament precís si l'hem d'analitzar, buscar-ne informació, veure'n el creixement, etc...

Una fotografia de molt de pes, vol dir que té molta definició i que es molt grossa de mida. En acotar-la si tenim bona definició podrem retallar l'eruga i veure-la d'una mida força correcta a l'ull de l'infant, de cara a fer-ne el seguiment i la seva evolució, sinó és així la imatge ens quedarà borrosa i no identificarem el que volem.

Hi ha una pila de programes força senzills, uns propis de les càmeres, altres de les dotacions dels departaments d'educació, altres aconseguits des d'internet,... que permeten treballar les fotografies, no pas tots ho fan tot, però si que, amb una mica d'ajut dels companys i companyes de l'escola podrem fer-ne una ullada, i adonar-nos que hi ha funcions de retallar, enganxar, copiar, organitzar, redimensionar, baixar els colors...que no són massa complicades i en canvi ens faciliten molt la tasca escolar.

Però i els infants, que no en fan de fotos? amb el mateix objectiu que nosaltres?

Per a ells, un model d'actuació de l'adult, sempre és model a imitar. Els més menuts juguen amb "les càmeres de colors del pallasso". El seu interès, fa que l'adult els ensenyi a manipular la màquina de debò i a pitjar el botó adient on l'escena que té

al davant s'ha quedat incrustada en la finestra de la càmera i com per art de la màgia més absoluta, el que mirava per una pantalleta i amb l'ajuda d'un cable surt a la pantalla de l'ordinador, i a sobre es pot imprimir i a més la podem ensenyar a tothom. És fantàstic!

Només els cal aprendre el procediment de portar-la ben penjada al coll, perquè no caigui i que la bateria estigui carregada.

La resta la fan sols. El seu interès en la imatge no és ni de bon tros el mateix que el nostre ni tampoc el seu objectiu. La nostra pretensió amb les imatges no deixa ser intentar immortalitzar escenes viscudes, la seva forma part del seu joc quotidià. La imatge els envolta i és un motiu estimulante en la seva existència, els cal anar-se alfabetitzant tecnològicament.

Els colors, el moviment i l'acció. Ell i el seu entorn proper, els seus jocs, els seus companys i companyes, els seus tresors...són allò que té importància.

La màgia de la imatge fa que dins les càmeres, dins les televisions, dins els vídeos, dins els ordinadorshi entri tot allò que per a ells té sentit.

I tampoc en demanen massa explicacions, ja que deu ser molt difícil entendre com es passa per dins d'un cable fins arribar a la televisió, tant petit com és...i tan grans com són ells....però si que els permet divulgar accions i activitats amb els companys i companyes de la classe i de la resta de l'escola.

De mica en mica amb la càmera i amb l'ajuda del mestre, podran fer invents, transformar les imatges, fomentar el treball cooperatiu, la relació entre els grups classe explicant les seves troballes, afavorint el diàleg, la curiositat, la investigació, la imaginació, la descoberta...i en el fons de tot estimulante la creativitat, perquè són imatges que tenen vida.

Cal entendre aquestes experiències com a elements que ens permetran gestionar l'aula d'una manera diferent afavorint la interacció del grup, havent de descobrir els coneixements previs dels infants, escoltant els seus interessos, observant els processos que segueixen els infants, inspirant models d'interactivitat, afavorint la cooperació, generant noves metodologies de treball on les noves tecnologies hi són presents i actives i en les que el mestre és una peça clau en la seva aplicació.

En els entorns de treball actuals, on la participació de l'infant és notòria i activa, pel que fa a la descoberta d'ell mateix i de l'entorn, sempre ens cal tenir la càmera a prop, ja que en qualsevol moment pot sorgir la necessitat de tenir un material que ens pot facilitar l'observació espontània i la reflexió corresponent i aportarà dades precises al treball de l'escola.